

لنفوم سرطان سیستم لنفاوی می باشد. سیستم لنفاوی در تمامی ارگان های بدن وجود داشته و حاوی سلول هایی ست که بدن را در مقابل عفونت محافظت می کنند. این سلول ها که با عفونت مقابله می کنند را سلول های سفید خون نیز می گویند.

در صورتی که فرد به لنفوم مبتلا شود سلول های سفید خون (لنفوسیت ها) او غیر طبیعی شده و به صورت کنترل ناپذیری رشد می کنند. این سلول ها می توانند به بخش های مختلف بدن مهاجرت کنند. اغلب، این سلول های غیر طبیعی در ارگان های لوبیایی شکل که غدد لنفاوی نامیده می شوند تجمع پیدا می کنند که این مسئله سبب تورم این غدد می شود. انواع مختلفی از لنفوم وجود دارد. برخی از لنفوم ها رشد آهسته ای دارند، برخی به سرعت رشد می کنند و برخی دیگر در ابتدا رشد شان آهسته بوده ولی بعد از مدتی رشد شان بیشتر می شود.

عوامل خطر (ریسک فاکتورها)

سن/جنس: اغلب اوقات در افراد دارای سنین ۳۴-۱۵ سال و یا افراد بالای ۵۵ سال دیده می شود. در مردان شایع تر از زنان می باشد.

تاریخچه فAMILIAL: برادران و خواهران بیماران احتمال ابتلای بیشتری دارند.

ویروس: ویروس اپشتین بار عاملی است که احتمال ابتلا به لنفوم را افزایش میدهد.

علائم و نشانه ها

نشانه های بیماری لنفوم شامل علائم زیر می باشد:

- تورم بدون درد در یکی از عقده های لنفاوی گردن، زیر بغل یا کشاله ران
- تب های راجعه بدون علت
- تعریق شبانه
- کاهش وزن بدون دلیل
- خارش شدید پوستی

وجود هر کدام از این علائم، حتما نشانه وجود بیماری لنفوم نیست. در اغلب موارد، این علائم در وضعیت هایی که زیاد جدی نمی باشند همانند آنفلوآنزا نیز دیده می شوند.

بیماران در صورت تداوم این علائم، بایستی هر چه زودتر به پزشک برای تشخیص و مراقبت و درمان مراجعه کنند ولی هرگز منتظر وجود درد نباشند چرا که لنفوم در مراحل اولیه بدون درد است. بیماران برای اطمینان بیشتر، بهتر است توسط پزشک معاینه شوند زیرا تنها پزشک متخصص، قادر به تشخیص بیماری لنفوم است

تشخیص و تعیین مرحله بیماری:

برای تشخیص دقیق، پزشک در مورد تاریخچه پزشکی بیمار سؤال می کند و یک معاینه بدنی کامل انجام می دهد. معاینه شامل بررسی عقده های لنفاوی گردن، زیر بغل و یا کشاله ران از نظر اندازه و بزرگی آنها است و هم چنین ممکن است آزمایشات خونی و یا عکس برداری درخواست نماید که شامل موارد زیر است:

- **عکس برداری توسط اشعه ایکس:** یک اشعه با انرژی بالا، برای گرفتن تصاویر نواحی داخلی بدن از قبیل سینه، استخوان، کبد و طحال می باشد.

- **سی تی اسکن:** یک سری تصاویر با جزییات بیشتر از نواحی داخلی بدن است. این تصاویر توسط کامپیوتری که به دستگاه عکس برداری متصل است، ایجاد می شوند.

- **MRI (تصویر سازی مغناطیسی):** یک سری تصاویر با جزییات بیشتر از نواحی داخلی بدن است و توسط مغناطیس پر قدرتی که به کامپیوتر متصل شده است، ایجاد میشوند.

- **بیوپسی:** تشخیص قطعی بیماری، بستگی به انجام بیوپسی (نمونه برداری) دارد. جراح قسمتی و یا تمام عقده لنفاوی مشکوک را بر می دارد. سپس آسیب شناس نمونه را از نظر وجود سلول های سرطانی بررسی می کند. آسیب شناس نمونه را از نظر وجود سلول های رید اشترنبرگ (سلول های بزرگ غیر طبیعی که معمولا در بیماری هوچکین دیده می شود) بررسی می کند.

- **آزمایشات خون:** آزمایشگاه شمارش کامل سلول های خونی را برای مشخص کردن تعداد آنها انجام میدهد. همینطور موارد دیگری مانند لاکتات دهیدروژناز (LDH) را اندازه می گیرد. لنفوم می تواند باعث افزایش سطح LDH شود.

مرحله بندی لنفوم:

مرحله بندی لنفوم روشی ست که به واسطه ی آن پزشکان میزان تهاجم و گسترش لنفوم را در سیستم لنفاوی یا در بدن مشخص می کنند.

درمان مناسب بیمار به مرحله ی بیماری او، نوع لنفوم، سن بیمار و وضعیت سلامتی او بستگی دارد.

لنفوم

گروه هدف: بیماران پیوند مغز استخوان
تهیه و تنظیم: مژگان سرمد (سرپرستار)
زیر نظر: دکتر بابک نجاتی (رئیس بخش)
تاریخ تهیه: بهار ۱۳۹۹
تاریخ بازنگری: بهار ۱۴۰۱

هر تغییر جزئی در سلامتی بیماران باید بررسی شود (از نظر عود بیماری و یا وجود بیماری جدید). لذا بیمار شما باید حتما در روزهای تعیین شده به درمانگاه مراجعه کند. انجام به موقع آزمایشات درخواست شده از سوی پزشک معالج ضروری است. در صورت بروز هر یک از علائم زیر تب بالای ۳۸/۵، لرز، تنفس مشکل و یا بسیار سریع سوزش ادرار، ادرار خونی، اسهال، خستگی و حساسیت، ضعف و بی اشتها، بی بیش از پیش، نداشتن ادرار برای بیش از ۸ تا ۶ ساعت، سردرد طول کشیده حتما به پزشک معالج اطلاع داده شود.

منابع:

برونر و سودارث. پرستاری داخلی - جراحی "سرطان و مراقبت های خاص مراحل پایان زندگی".

استانداردهای شیمی درمانی. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وبسایت مرکز: www.imamreza.tbzmed.ac.ir

شماره تماس بخش:

۳۳۳۶۵۰۱۳

درمان:

پزشکان می توانند به روش های مختلف لنفوم را درمان کنند. برخی از انواع لنفوم باید به سرعت درمان شوند اما برخی دیگر که رشد آهسته ای دارند و علائم ایجاد نمی کنند اغلب در ابتدا احتیاج به درمان ندارند.

افراد مبتلا به لنفوم اغلب یک یا چند گزینه ی درمانی زیر را پیشرو دارند:

- شیمی درمانی: شیمی درمانی اصطلاحی ست که پزشکان برای توصیف برخی از داروها که سلول های سرطانی را از بین می برند، استفاده می کنند.
- پرتو درمانی: پرتو می تواند سلول های سرطانی را از بین ببرد
- پیوند مغز استخوان: در این درمان سلول های مغز استخوان که قبلا با شیمی درمانی یا پرتو درمانی از بین رفته اند، جایگزین می شوند.

آموزشهای خودمراقبتی

پس از درمان، بیمار مرتباً توسط پزشک چک می شود تا از عدم عود لنفوم اطمینان حاصل شود. این پیگیری منظم شامل معاینه ی پزشکی و انجام برخی از آزمایش ها می باشد. برخی اوقات پزشک آزمایش خون و تصاویر تشخیصی نیز درخواست می کند. علاوه بر این بیمار باید از لحاظ داشتن علائم لنفوم بررسی گردد زیرا داشتن این علائم مبنی بر عود بیماری می باشد و یا احتمال ابتلا به بیماری های دیگر همانند لوسمی، سرطان های روده بزرگ، ریه، استخوان، تیروئید و پستان بالا می باشد.